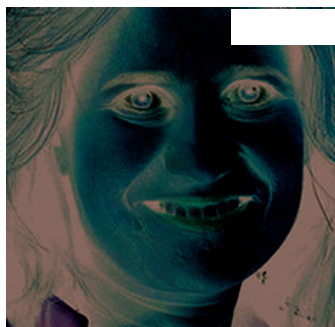

Gestos individuals

GEMMA CALVET | Actualitzada el 14/12/2010 00:00

Gestos individuals GEMMA CALVET

Enmig de la convulsió internacional per les filtracions de Wikileaks, i davant la persecució de Julian Assange, apareixen des de l'oficialitat occidental més exemples d'herois contra el poder. Diuen de Mordechai Vanunu, pacifista, empresonat durant 18 anys a Israel per haver filtrat al diari *Sunday Times* les proves que Israel compta amb armes nuclears, que és un home perseverant i indestructible. Sis premis Nobels de la Pau han demanat sense èxit que Israel li permetés recollir el guardó que li ha atorgat la Lliga Internacional pels Drets

de l'Home i que s'anomena Carl Von Ossietzky. Un periodista també pacifista, alemany, empresonat als anys 30 pels nazis per divulgar secrets. Va ser Premi Nobel de la Pau l'any 1936 i no va poder recollir-lo, reclus com estava en un camp de concentració.

L'extraordinari llibre del periodista berlinès Sebastian Haffner, *Història d'un alemany*, relata la gesta heroica de la "resistència d'un particular davant d'un Estat totalitari" enmig del clima de l'Alemanya prenazi. Haffner descriu la decadència progressiva d'una societat que va veure com el fracàs moral el varen encapçalat els partits polítics que van atorgar i cedir els vots perquè Hitler accedís al poder de manera "legal". Els totalitarismes sovint se sostenen en democràcies que els recolzen. Es perillós l'argument de "millor ser-hi a prop a veure si els canviem". Generalment l'efecte és l'invers. El xinès Liu Xiaobo, recent premi Nobel de la pau, ostenta també la grandesa d'un gest individual contra l'opressió. Home de bé, de cultura, poeta i professor universitari. Durant la seva vida i des de Tiananmen, s'ha compromès per la conquesta de les llibertats democràtiques al seu país. Va ser l'impulsor del manifest *Carta 08* on centenars d'intel·lectuals i artistes xinesos van demanar la transformació del règim. Quan Xiaobo va ser jutjat, van autoinculpar-se de la seva redacció per compartir presó. Ara el govern xinès ha desplegat una gran ofensiva diplomàtica contra l'assistència a la cerimònia dels Nobel, una pressió que ha fet més palesa la seva faceta repressiva vers els drets humans en un país que, malgrat l'expansió econòmica, no ha acceptat cap obertura democràtica.

Vaig ser testimoni directe d'aquesta repressió en un viatge al Nord de l'Índia, escoltant les esgarrifoses vivències de nombrosos tibetans dels camps de refugiats, que havien estat empresonats a Xina. Em va impactar especialment el poeta tibetà Lhasang Tsering, que a més de la poesia i de la lluita política pacífica, comparteix amb Liu Xiaobo la mirada de calma profunda i un somriure que només sorgeix de l'autèntica saviesa. Aquell home, menut i de cara arrugada, que amb la seva esposa regentava una improvisada llibreria en el camp de Dharamsala, em va recordar la necessitat que Occident despertés la Xina de l'oblit dels drets humans. No és massa evident que els governs europeus reaccionin. Sortosament, tenim societats civils lliures que poden suplir aquest factor de pressió.

Malgrat les nombroses absències als Nobel, l'èxit dels guardons no es pot discutir. La Xina ha quedat retratada, i els països que han sucumbit a la censura també. Guanya el coneixement per part de la societat global dels noms d'aquests herois anònims de la pau, de la resistència pacífica, de la lluita per una societat més justa. Una llista llarga de persones que, com Von Ossietzky, Vanunu o Xiaobo, són empresonades per poders totalitaris o pretesament democràtics. La cadena de persecució empalma ara amb la incerta situació de Julian Assange, a qui Obama titlla de irresponsable. Per molt que ocupar la cel·la d'Oscar Wilde ompli de lírica la seva estada a la presó britànica, el cert és que el seu futur és incert. Si els EUA volen actuar legalment contra ell, no tindrà les coses fàcils per sortir ben parat de la seva gesta.

Són temps per fer ressonar aquests herois particulars. Persones que han pres compromís per transformar el món, sacrificant vides personals, professions i projectes vitals. Molts són periodistes o poetes, gent de paraules. Les paraules lliures no haurien de ser viscudes com l'atemptat més greu al poder. Com a tela de fons d'aquestes escenes diverses de gestos heroics davant el poder, ens trobem amb l'etern dilema d'una Europa que es mou entre els seus principis i les seves accions de govern. Gràcies al periodisme, part de l'opinió pública europea demana justícia i s'indigna davant les dobles morals. La persecució de les idees,

Tots els articles de:
Gemma Calvet

Follow @gcalvetbarot

de la cultura o de la informació són les tragèdies més greus que pot viure una civilització que eternament es debat entre el bé i l'odi. El més dramàtic d'empresonar poetes o periodistes, per Estats democràtics o totalitaris, és que es genera la mort del diàleg entre societat i poder. I prohibir el diàleg és generar mort, perquè com deia Holderlin, "som una conversa". Encara ens resta, però, la màxima de Sòcrates en el diàleg amb els seus amics: "L'únic Estat ideal és el que deixa governar a filòsofs i intel·lectuals." En llibertat, esclar.

MÉS CONTINGUTS OPINIÓ**[Les profecies de Rajoy](#)****[Mireia Manzano: "Em fa por l'engany. Que juguin amb els nostres sentiments i ens manipulin"](#)****[Calldetenes, manifestos i samaritans](#)**